

vagás 1° „drum pe care merg oile la păscut pe munte“; 2° „pădure care urmează să fie defrișată“ — în graiurile huțule (*Hrinčenko*, 121). Etimol.: < rom. dial. *vagăș* „văgaș“ < magh. *vágás* (*Scheludko*, 128, *Rudnyc'kyj*, 290).

vakár' „păstor de vaci“ — în graiurile carpatice și de stepă (*Zavorotna*, 24, *Drozdovs'kyj*, 153). Etimol.: < rom. dial. *vacár'* < *văcăr* „id.“ < *vacă* + suf. *-ár* (*Miklosich*, *EWSL.*, 374, *Kalužniacki*, 20, *Candrea*, 400, *Scheludko*, 128, *Šarovol's'kyj*, 155, *Crânjălă*, 409 și 438, *Rudnyc'kyj*, 295, *Rosetti*, V, 120). Derivat: *Vakárenko* — nume de familie, din *vakár'* + suf. onomastic *-énko*. Vezi și *vakárka*.

vakárka „ocol împletit pentru vite“ — în graiurile transcarpatice (*Hrinčenko*, 123). Etimol.: < rom. dial. *vacár* + suf. *-k-a* (*Scheludko*, 128). Vezi și *vakár'*.

vakéša, vezi *vakléša*.

vákiš, vezi *vakléša*.

vakléša „nume de oaie de o anumită culoare“ — în graiurile transcarpatice (*Dzendzelivs'kyj*, *Vivčars'ka leksyka*, 108). Etimol.: < v. rom. *oáč'eš* „oacheș“, „cu un cearcăn negru în jurul ochilor“ — vorbind despre oi (*Miklosich*, *EWSL.*, 374). Variantă fonetică mai nouă: *vakéša*. La masc.: *vákiš* „nume de berbec de o anumită culoare“ (*Dzendzelivs'kyj*, *ibid.*) și **vákľeš*, de la care s-a format *vakľešún* „id.“, cu suf. *-ún* (cf. și *čr'a(d)zún*). D. Crânjălă pune la îndoială existența în ucr. a variantei fonetice arhaice cu *kl'* netrecut la *k'*, citată în *EWSL.* al lui Miklosich (*Crânjălă*, 411), însă recent J. Dzendzelivs'kyj, excelent cunoscător al graiurilor ucrainene transcarpatice, a înregistrat asemenea cazuri.

vakľešún, vezi *vakléša*.

vál'bija, vezi *al'bijka*.

vandzár „plăcintă (de obicei) cu varză“ — în graiurile huțule. Etimol.: < rom. *vărzár* „id.“ (*Rudnyc'kyj*, 307—308), prin rom. dial. *vardzár* < *varză* + suf. *-ar* (*Pascu*, 85). Despre *n*, vezi § 22, pct. f.

váre „oare“, particulă interogativă — în graiurile huțule: *ware prýjdeš?* „Wirst du kommen?“, *ware bude pohoda?* „Wird schönes Wetter sein?“ (*Kalužniacki*, 20). Etimol.: < rom. *oare* < lat. (*Kalužniacki*, *ibid.*, Șăineanu, *Istoria*, 275, *Candrea*, 408, *Candrea—Densusianu*, 190, nr. 1270, *Scheludko*, 128, *Rudnyc'kyj*, 315). Acelaș împrumut din rom. l-au făcut și bulgarii (*Bălg. etimol. rečnik*, 120). Despre *v-*, vezi § 17.

vátáh 1° „conducător“, „șef“; 2° „mai mare peste ciobani“ — în graiurile huțule și boikoviene (*Vincenz*, 718, (*Dzendzelivs'kyj*, *Ovcevod. leksyka*, 119), Etimol.: < rom. *vătăf*, *vátáh* „id.“ (*Miklosich*, *Fremdwörter*, 63, *EWSL.*, 376, *Kalužniacki*, 20, Șăineanu, *Influența*, II, 374—375, *Istoria*, 274, *Candrea*, 400, *Scheludko*, 128, *Šarovol's'kyj*, 61, *Rudnyc'kyj*, 324), prin rostirea dialectală *vătăf*, *vátáh*. În rom. cuvântul este, probabil, din fondul tracic (cf. *Bălg. etimol. rečnik*, 123). Geografia lingvistică semnalează termenul *vătăf* cu sensul de „vătăf al țișanilor“ în Dobrogea, Muntenia, sudul Transilvaniei și Oltenia (*ALR*, s.n., III, h. 881). Acest împrumut din română nu trebuie confundat cu ucr. *vatáha*, care are cu totul alt sens și altă origine (*Vasmer—Trubačev*, 278, *Bălg. etimol. rečnik*, *ibid.*). Etimologia propusă în *DLRM*, 921 pentru *vătăf* (< ucr. *vatáha*) este puțin probabilă.